

LIETUVOS – UKRAINOS DVIŠALĖ PREKYBA

2025 m. sausio 30 d.

Turinys

I. Ukrainos ekonomika ir tarptautinė prekyba	3
II. Lietuvos ir Ukrainos dvišalė prekyba	3
III. Prekyba prekėmis.....	3
IV. Prekyba paslaugomis.....	5
V. Perspektyvūs sektoriai	7

I. Ukrainos ekonomika ir tarptautinė prekyba

Ukrainos ekonomikos struktūroje pagal sukuriama pridėtinę vertę 2023 m. dominavo paslaugų sektorius (61,3 %) ir pramonė (įskaitant statybas) (18,8 %)¹. Žemės ūkis sudarė mažesnę, tačiau reikšmingą dalį – 7,4 proc. Dėl rusijos invazijos Ukrainos pramonės infrastruktūra ir gamybos pajėgumai buvo smarkiai pažeisti. Žemės ūkis taip pat patyrė didelį nuosmukį. Paslaugų sektorius, palyginti su pramone ir žemės ūkiu, pasirodė esąs atsparesnis, nes didžioji jo dalis sutelkta Kijeve ir kituose didžiuosiuose miestuose, esančiuose toliau nuo fronto linijos ir mažiau paveiktuose karo veiksmų. IT ir finansų sektoriai invaziją atlaikė geriau nei dauguma kitų paslaugų veiklų dėl iš anksto parengtų tvirtų veiklos tęstinumo planų. Vis dėlto, ateityje paslaugų sektoriaus plėtrą gali riboti darbo jėgos trūkumas ir vangi ekonominė raida.²

2023 m. Ukrainos prekių eksportas siekė 34 mlrd. EUR. Prekyba su ES rinka sudarė apie 66 proc. Ukrainos prekių eksporto (į Lenkiją – 13 %, į Rumuniją – 10 %, į Vokietiją – 6 %), o iš ES nepriklausančių šalių 6,7 proc. eksporto vertės tenka Kinijai, 6,5 proc. – Turkijai, ir 3,0 proc. – Egiptui³.

2023 m. Ukrainos importas siekė 59 mlrd. EUR ir 53 proc. importo vertės teko ES valstybėms narėms (iš Lenkijos – 10 %, iš Vokietijos – 8,0 %, iš Italijos – 3,6 %), o iš ES nepriklausančių šalių – 16,4 proc. importo atvežama iš Kinijos, 7,4 proc. – iš Turkijos, 4,5 proc. – JAV⁴.

II. Lietuvos ir Ukrainos dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Ukrainos pagrindiniai rodikliai 2021-2023 m.

	2021		2022		2023	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	3.8 %	10	2.6 %	11	3.1 %	11
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	5.4 %	8	3.8 %	11	3.7 %	9
Šalies dalis Lietuvos prekių reeksporte	3.0 %	7	2.0 %	9	2.2 %	10
Šalies dalis Lietuvos prekių importe	1.5 %	19	1.3 %	24	1.1 %	19
Paslaugos						
	2021		2022		2023	
Šalies dalis Lietuvos paslaugų eksporte	1.0 %	22	0.6 %	26	0.4 %	33
Šalies dalis Lietuvos paslaugų importe	1.2 %	21	0.8 %	28	0.8 %	28

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra, Lietuvos bankas ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

III. Prekyba prekėmis

2023 m. Ukraina buvo 11-a didžiausia Lietuvos prekių eksporto rinka, kuriai teko 3.1% (1.23 mlrd. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. Beveik 73% Lietuvos prekių eksporto į Ukrainą 2023 m. sudarė lietuviškos kilmės prekių eksportas, o likusią dalį (27%) – prekių reeksportas. Palyginti su 2022 m. Lietuvos prekių

¹ The World Bank. <https://wdi.worldbank.org/table/4.2>

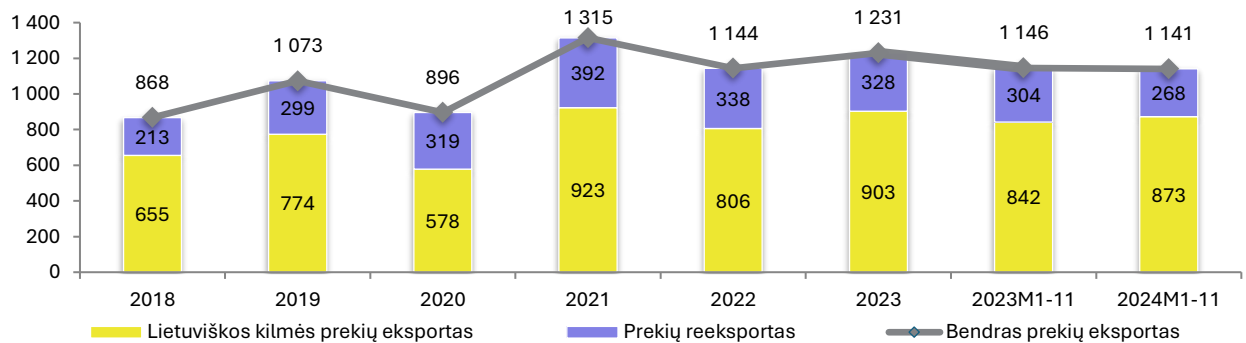
² EIU (Economist Intelligence Unit). <https://connect.liblynx.com/wayf/679a2650773ac53cae2c82ba4e39849c>

³ ICT Trade Map.

⁴ ICT Trade Map.

eksportas į Ukrainą padidėjo 7.6%, daugiausiai dėl mineralinio kuro eksporto didėjimo. Per 2024 m. sausio-lapkričio mėn. bendras Lietuvos prekių eksportas į Ukrainą palyginti su atitinkamu 2023 m. laikotarpiu mažėjo 0.4% arba 4.91 mln. EUR, tai lėmė reeksporto mažėjimas.

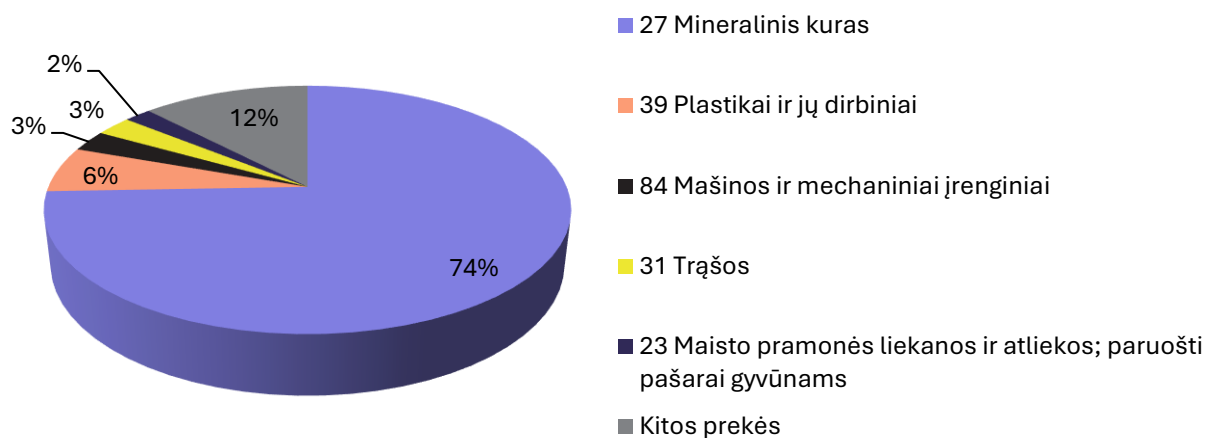
1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Ukrainą, 2018-2024 m. 1-11 mėn., mln. EUR

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms Ukraina 2023 m. buvo 9-a didžiausia eksporto rinka, kuriai teko 3.7% (903 mln. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į Ukrainą eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė mineralinis kuras – 74% arba 672 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka), plastikai ir jų dirbiniai – 6% arba 54 mln. EUR (11-a didžiausia eksporto rinka), mašinos ir mechaniniai įrenginiai – 2.8% arba 25 mln. EUR (10-a didžiausia eksporto rinka), trąšos – 2.6% arba 24 mln. EUR (7-a didžiausia eksporto rinka), maisto pramonės liekanos ir pašarai gyvūnams – 2% arba 18 mln. EUR (6-a didžiausia eksporto rinka). Palyginti su 2022 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė į Ukrainą padidėjo 12% arba 96 mln. EUR. Labiausiai didėjimą lėmė mineralinis kuras. Per 2024 m. sausio-lapkričio mėn. lietuviškos kilmės prekių eksportas į Ukrainą palyginti su atitinkamu 2023 m. laikotarpiu didėjo 3.6% arba 30 mln. EUR.

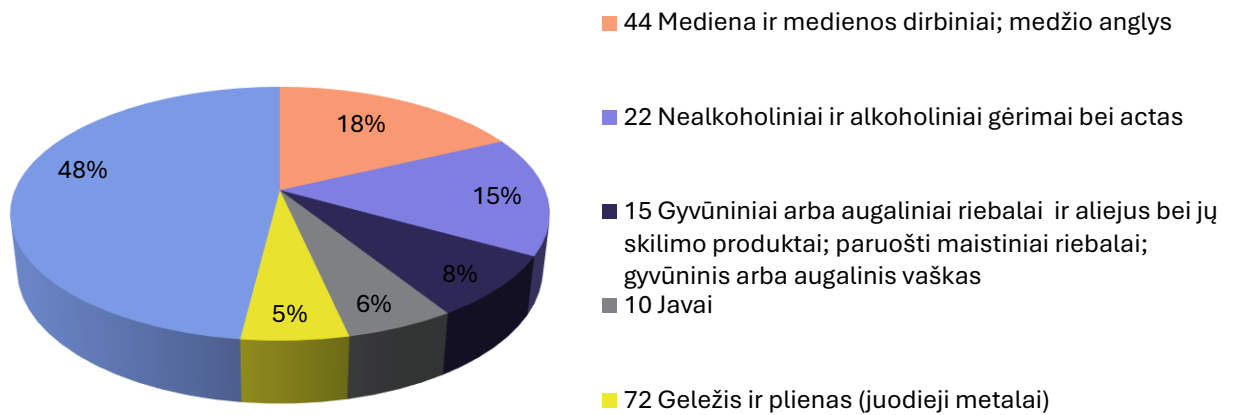
2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Ukrainą struktūra 2023 m.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra.

2023 m. Ukraina buvo 19-a didžiausia Lietuvos prekių importo rinka ir jai teko 1.1% (494 mln. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Ukrainos 2023 m. daugiausia importuota medienos ir medienos dirbinių, medžio anglių – 18% arba 89 mln. EUR (3-a didžiausia importo rinka), nealkoholinių ir alkoholinių gėrimų bei acto – 15% arba 75 mln. EUR (3-a didžiausia importo rinka), gyvūninių arba augalinių riebalų ir aliejų, vaško – 7.9% arba 39 mln. EUR (2-a didžiausia importo rinka), javų – 5.5% arba 27 mln. EUR (1-a didžiausia importo rinka).

3 pav. Lietuvos importo iš Ukrainos struktūra 2023 m.

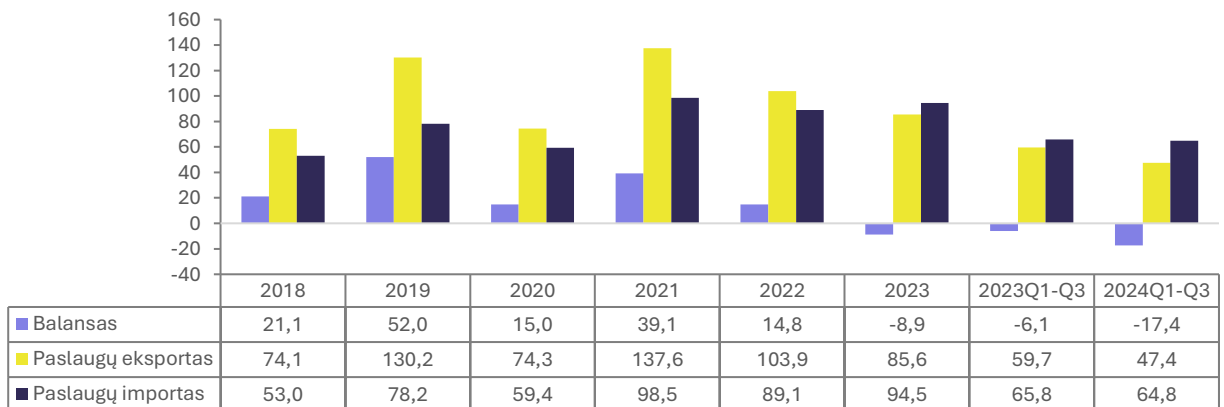

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra.

IV. Prekyba paslaugomis

2023 m. Ukraina užėmė 33 vietą Lietuvos paslaugų eksporto rinkoje, kuriai teko 0.4% (86 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Ukrainos siekė 94 mln. EUR, tai sudarė 0.8% viso Lietuvos paslaugų importo 2023 m., o Ukraina buvo 28-a didžiausia tiekėja paslaugų importuotojams Lietuvoje.

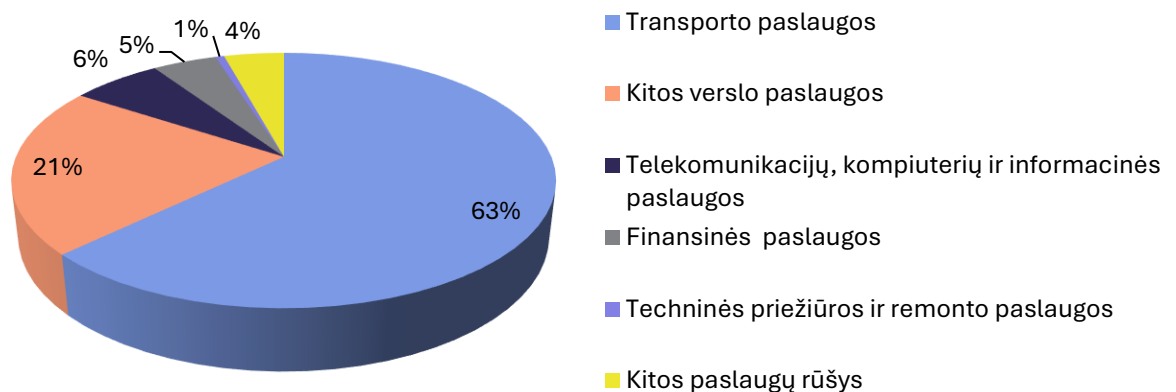
4 pav. Lietuvos ir Ukrainos užsienio prekyba (paslaugos) 2018-2024 m. III ketv., mln. EUR

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2023 m. iš Lietuvos į Ukrainą daugiausia buvo eksportuota transporto paslaugų – 63% arba 54 mln. EUR (25-a didžiausia eksporto rinka), kitų verslo paslaugų – 21% arba 18 mln. EUR (25-a didžiausia eksporto rinka), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 6.4% arba 5.5 mln. EUR (35-a eksporto rinka), finansinių paslaugų – 4.5% arba 3.9 mln. EUR (35-a eksporto rinka), techninės priežiūros ir remonto paslaugų – 0.6% arba 0.5 tūkst. EUR (37-a eksporto rinka). Per 2023 m. Lietuvos paslaugų eksporto vertė į Ukrainos rinką sumažėjo 18% iki 86 mln. EUR. Per 2024 m. I-III ketv. Lietuvos paslaugų eksportas į Ukrainą palyginti su atitinkamu 2023 m. laikotarpiu mažėjo 21%.

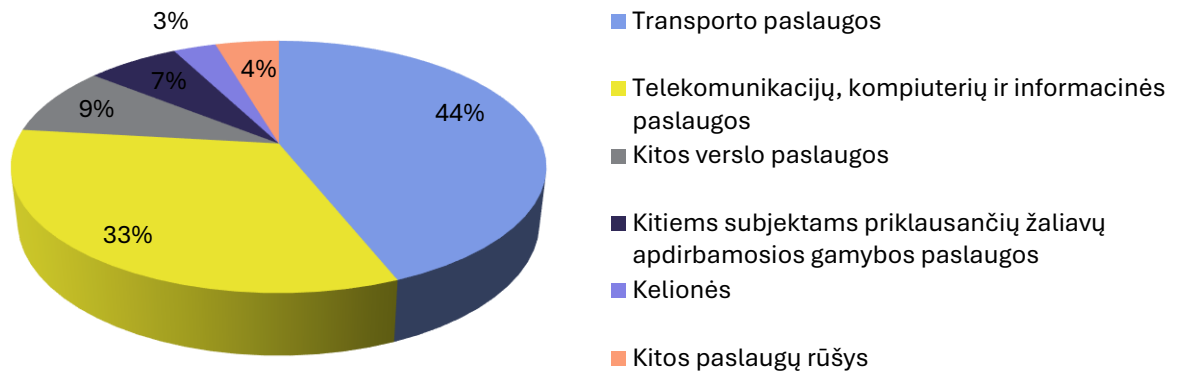
5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Ukrainą struktūra 2023 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2023 m. iš Ukrainos į Lietuvą daugiausiai buvo importuota transporto paslaugų – 44% arba 41 mln. EUR (30-a didžiausia importo tiekėja), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 33% arba 31 mln. EUR (12-a didžiausia importo tiekėja), kitų verslo paslaugų – 8.9% arba 8.4 mln. EUR (30-a didžiausia importo tiekėja), kitiems subjektams priklausančių žaliavų apdirbamosios gamybos paslaugų – 6.6% arba 6.3 mln. EUR (2-a didžiausia importo tiekėja), kelionių – 3.1% arba 2.9 mln. EUR (34-a importo tiekėja). Per 2023 m. paslaugų importo vertė iš Ukrainos išaugo 6.1% iki 94 mln. EUR. Per 2024 m. I-III ketv. paslaugų importas iš Ukrainos palyginti su atitinkamu 2023 m. laikotarpiu mažėjo 1.5%.

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Ukrainos struktūra 2023 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. Perspektyvūs sektoriai

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)⁵ nustatyta apie 213 prekių grupių (6 ženklų kombinuotosios nomenklaturės lygiu), turinčių geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Ukrainos rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Ukrainą yra šie: maisto produktai, tekstilės gaminiai, chemijos pramonės produktai bei kiti.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Ukrainos rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	213
Maisto produktų gamyba	48
Tekstilės gaminių gamyba	22
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	20
Augininkystė ir gyvulininkystė, medžioklė ir susijusių paslaugų veikla	18
Drabužių siuvimas (gamyba)	17
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	13
Elektros įrangos gamyba	10
Pagrindinių metalų gamyba	9
Guminių ir plastikinių gaminių gamyba	8
Kitą gamyba	8
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	7
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	6
Variklinių transporto priemonių, priekabų ir puspriekabių gamyba	5
Kitų nemetalo mineralinių produktų gamyba	5
Odos ir odos dirbinių gamyba	4
Kokso ir rafinuotų naftos produktų gamyba	3

⁵ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistą santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.

Tabako gaminių gamyba	2
Popieriaus ir popieriaus gaminių gamyba	2
Kitų transporto priemonių ir įrangos gamyba	1
Kita kasyba ir karjerų eksploatavimas	1
Medienos bei medienos ir kamštienos gaminių, išskyrus baldus, gamyba; gaminių iš šiaudų ir pynimo medžiagų gamyba	1
Gėrimų gamyba	1
Atliekų surinkimas, tvarkymas ir šalinimas; medžiagų atgavimas	1
Pagrindinių vaistų pramonės gaminių ir farmacinių preparatų gamyba	1

Šaltiniai: UN Comtrade, Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.